

STAND VAN ZAKEN ROND DE GARDEN BRIDGE OVER DE THEEMS IN LONDEN

ELISABETH VAN BLANKENSTEIN

In het decembernummer van 2013 berichtte tijdschrift **Bruggen** al iets over de plannen voor de *Garden Bridge*, een 367 meter lange voetgangersbrug over de Theems in Londen. De *Garden Bridge* moet Londens nieuwste landmark worden en zorgen voor meer bezoekers en extra inkomsten voor de Britse hoofdstad. Het idee voor deze bijzondere brug, die zou moeten verrijzen tussen de advocatenbuurt Temple Bar op de noordoever van de Theems en de artistieke Southbank, komt van de Britse actrice Joanna Lumley. Zij en Boris Johnson, sinds mei 2008 de wat excentrieke burgemeester van Londen, kennen elkaar al sinds hun kindertijd en in 2012 benaderde de actrice haar jeugdvriend met het voorstel voor de *Garden Bridge*. Johnson was onmiddellijk verkocht.

Op de brug komen 270 bomen, evenals struiken, klimplanten, heggen en bloemen. De constructie zal elke dag van zes uur 's ochtends tot middernacht gratis te betreden zijn via liften aan beide zijden. Het ontwerp is van Thomas Heatherwick in samenwerking met het gerenommeerde ingenieursbureau Arup. Heatherwick is een bekend Brits ontwerper en onder meer de bedenker van de oprolbare voetgangersbrug bij Paddington Basin in Londen.

Medio 2014 werden de bouwkosten voor het project geraamd op 175 miljoen pond (222 miljoen euro). Dit bedrag moet grotendeels

door *The Garden Bridge Trust* privaat worden bijeengebracht. Ruim 60 miljoen pond zal echter van de overheid komen, waarvan 30 miljoen uit de Britse schatkist en 30 miljoen uit het budget van *Transport for London* (TfL).

In november 2014 ging de deelgemeente Lambeth op de zuidoever van de Theems akkoord met de bouwplannen; een maand later volgde ook de deelgemeente Westminster aan de overkant. Hierna hechtte ook de Londense burgemeester Johnson zijn formele goedkeuring aan het project.

In februari 2015 toonde Arup het materiaal waarmee het 367 meter lange bouwwerk vanaf de pijlers op de rivierbedding tot onderaan het brugdek zal worden bekleed. Het gaat om een corrosiebestendige koper-nikkellegering die de onderkant van de brug moet vrijwaren

voor onderhoud voor de duur van 120 jaar. Een paar maanden later, in mei 2015, onthulde de *Garden Bridge Trust* het definitieve ontwerp voor de brug. Tegelijkertijd gaf de in het Verenigd Koninkrijk bekende tuinarchitect Dan Pearson een indruk van het ontwerp dat hij voor de tuinbrug in gedachten heeft. Zijn plan is een verrukkelijke oase van 'escapisme' te creëren in het hart van Londen die het hele jaar in bloei zal staan.

De bouwwerkzaamheden gaan begin 2016 van start en zullen in de loop van 2018 zijn voltooid. De hoofdstructuur van de brug zal in delen worden geconstrueerd bij de in de bruggenbouw gespecialiseerde staalfabriek Cimolai in Italië. Medio 2017 zullen de onderdelen met een schip de Theems worden opgevoerd en ter plaatse geassembleerd, waarna de brug op zijn plaats

©Arup

©Arup

zal worden gelegd. Na de oplevering in 2018 zal de oeververbinding worden beheerd door de *Garden Bridge Trust*. Deze heeft al laten weten dat er geen fietspaden zullen komen en dat fietsers op de brug zullen moeten afstappen. Ook zullen groepen van meer dan acht personen zich van tevoren moeten aanmelden. Bovendien is de *Garden Bridge* alleen overdag toegankelijk. Elke maand zal de brug een paar dagen voor het publiek zijn gesloten voor het organiseren van bedrijfsevenementen.

Intussen is er een storm van kritiek losgebarsten. Zo zou de *Garden Bridge* vergezichten over de rivier verstoren en het uitzicht op monumentale objecten als St. Paul's Cathedral en Somerset House geheel blokkeren. Critici vinden het een slecht doordacht prestigeproject en een verspilling van publiek geld. Bovendien zijn niet alle bewoners van de Southbank gelukkig met de komst van meer toeristen naar hun deel van Londen.

De tuinbrug ligt ook onder vuur vanwege de financiering. Begin 2015 ging een inwoner van Lambeth, Michael Ball, bij de rechter in beroep tegen de goedkeuring die zijn deelgemeente eerder aan de bouwplannen had gegeven. De rechter oordeelde dat Lambeth Council wellicht fouten had gemaakt bij de beoordeling van het project, onder meer omdat er niet was gesproken over de financiering op langere termijn van het onderhoud voor circa 3 miljoen pond per jaar. Omwonenden waren hier onzeker over en vreesden dat deze kosten ten laste van de Londense belastingbetaler zouden komen. Daarom verwees de rechter de zaak door naar een hogere rechtbank. Nadat de *Garden Bridge Trust* zich bereid had verklaard een som van 90 miljoen pond te reserveren voor het onderhoud van het bouwwerk voor de duur van zijn bestaan, liet Ball zijn rechtszaak vallen. Op 3 juni kwam de London Assembly (een overheidsorgaan belast met de controle

van de burgemeester van Londen) in actie. Met 11 stemmen tegen 3 passeerden de leden een motie die de Londense burgemeester oproep de overheidssubsidie voor de brug in te trekken, het hele proces van fondsenwerving opnieuw onder de loep te nemen en de bijdrage van *Transport for London* te schrappen. Dit laatste omdat de brug geen fietsvoorzieningen heeft en geen openbare weg is waardoor de constructie geen openbaar transportfunctie kan hebben. Bovendien liggen er binnen korte afstand al negen bruggen over de Theems, waarvan zeven ook in gebruik door voetgangers. Sommige leden vonden dan ook dat het geld beter aan meer urgente projecten kon worden besteed, zoals een 24/7 toegankelijke fiets- en voetgangersbrug over de Theems in Oost-Londen waar veel minder oeververbindingen zijn. Twee dagen later reageerde de burgemeester. In zijn memorandum van 5 juni bevestigde hij alle eerdere afspraken en toezeggingen die hij met betrekking tot het project had gedaan. In aanvulling daarop garandeerde hij ook de kosten voor het brugonderhoud in het geval de *Garden Bridge Trust* niet in staat zou zijn die te op te brengen. In dat geval zal de Britse belastingbetaler voor de onderhoudskosten opdraaien. Op 6 juli schreef het Britse dagblad *The Guardian* dat Johnson door George Osborne, de conservatieve minister van Financiën en groot voorstander van overheidsbezuinigingen, onder druk is gezet om overheidsgeld voor de financiering van de brug beschikbaar te stellen. Johnson zou slechts leningen hebben willen garanderen. Tussen 7 en 12 juli 2015 liet de *Garden Bridge Trust* Londenaren enquêteren over de constructie van een 'groene wandelroute' over de Theems. Een grote meerderheid (78%) van de ondervraagden toonde zich in meer of mindere mate voorstander. Het project spreekt vooral jongeren aan: 81% van de deelnemers aan de enquête tussen 18 en 24 jaar en 83% tussen 25 en 34 jaar spraken zich uit ten gunste van het project.

©Arup